חמאי. מעידין זה על זה: **נוגעין בעדותן הן.** דכל זמן שלא חלקו לגמרי אם יטול זוס מערער כולם מן הסדה יפסידו שניהן ומשלא לעלמן מעיד: **דכתב ליה.** הלי מעיד להלי מחזיק דין ודברים אין לי עמך בכל הסדה ואפילו על חלקי שהכל שלך והכי משמע דין ודברים

אמאי נוגעין בעדותן הן הכא במאי עסקינן דכתב ליה דין ודברים אין לי על שדה זו וכי כתב לו מאי הוי והתניא [ג]האומר לחבירו דין ודברים אין לי על שדה זו ואין לי עסק בה וידי מסולקות הימנה לא אמר כלום [א]הכא במאי עסקינן כשקנו מידו וכי קנו מידו מאי הוי הרי מעמידה בפני בעל חובו [ב]דאמר רבין בר שמואל משמיה דשמואל [ג]המוכר שדה לחבירו שלא באחריות אין מעיד לו עליה מפני שמעמידה בפני בעל חובו הכא במאי עסקינן דקביל עליה אחריות אחריות דמאן אי נימא אחריות דעלמא כל שכן דניחא ליה [ג]אלא אחריות דאתיא ליה מחמתיה וכי מסלק נפשיה מיניה מי מסתלק והתניא [ד]בני עיר שנגנב ספר תורה שלהן אין דנין בדייני אותה העיר ואין מביאין ראיה מאנשי אותה העיר ואם איתא ליסלקו בי תרי מינייהו ולידיינו שאני ס"ת דלשמיעה קאי תא שמע האומר תנו מנה לבני עירי אין דנין בדייני אותה העיר ואין מביאין ראיה מאנשי אותה העיר אמאי ליסלקו בי תרי נפשייהו ולידיינו הכא נמי בס"ת ת"ש [ה]האומר תנו מנה לעניי עירי אין דנין בדייני אותה העיר ואין מביאין ראיה מאנשי אותה העיר ותסברא עניים שקלי דייני מיפסלי אלא אימא אין דנין בדייני עניי אותה העיר ואין מביאין ראיה מעניי אותה העיר ואמאי לסתלקו בי תרי נפשייהו ולידיינו הכא נמי בספר תורה ואמאי קרי להו עניים דהכל אצל ספר תורה עניים הן ואיבעית אימא לעולם כדקתני עניים ממש [ו]ובעניי דראמו עלייהו והיכי דמי אי דקיץ להו ליתבו בי תרי מינייהו מאי דקיץ להו ולידיינו הכא במאי עסקינן דלא קיץ להו ואב"א [ז]לעולם דקיץ להו וניחא להו דכיון דרווח רווח: [ח]ונעשין שומרי שכר זה לזה

אין לי עסק בה לא אמר כלום. ומ"ת דנפרק השולח (גיטין דף מג: ושם) גבי מוכר עבדו לנכרי כו' ממר היכי דמי חזנו דכתב ליה לכשתברח ממנו אין לי עסק בך אלמא אין לי עסק בך הוי לשון טוב ומוכ"ע למין לי עסק בך משמע אלא שהא לעלמך וגבי עבד דמסני הכי אלא לעלמך [ב] מסני נמי אין לי עסק בך אבל בשדה אלא שייך למימר הכי אלא לעלמך כי ממר נמי אין לי עסק בך לא אמר כלום דכיון דליכא לפרושי אין לי עסק בך אלא שהא לעלמך גבי שדה אין לי עסק בה אלא סילוק דין ודברים כדמוכח בכתיבות (דף כד.): [ג]

מפני שמעמידה בפני בעל חובו. ומ"ת מאי מיריא מפני שמעמידה [ט] תיפוק ליה משום דלא ניחא ליה לתיבי דתיבוי תרעומת עליו כדאמרי' בפ"ק דב"ק (דף ח.): לשון שמכר שדה לשמעון אלא נתחרטו ואמר בעל חובו וקטריף לה מיניה דינא הוא דאי לאו דאמר לחתי לשון ומשמעי דינא בהדיא אלא מאי מ"ל לאו אלא בעל דברים דידי אמ"ל לא ניחא לי תיבוי תרעומת עילוי וי"ל דאין נפסל בשביל כך לעדות מ"ש הכא מיירי מפילו במכיר בה שהיא שלו לליכא תרעומת: **ולישלקו בי תרי מיניהו ולידיינו.** ומ"ת ומה בעינן [ד] תחילתו וסופו בכשרות והכא הוי תחילה בפסול והוי כמו קרוב ומתרחק [ה] ומו"ש אלא אי שייך תחילתו בפסלות הכא כיון שאין פסלות תלוי בגוף [ו] אלא בממון [ח]: [ז]

ס"ג **ותסברא** עניים שקלי דיינין מיפסלי

[אלא] ס"ג בספר תורה ומאי קרי להו עניים כו': [ה]

ממאי

והכי קאמר שנוטל בשבח המגיע לכתפיס כאריס שלא [ו] יסתלקו מותו כמו קבלן כמו שעושין לנוטע שלא ברשות שמסלקין אותו בכך אפי' משדה העשויה ליטע ובשדה שאין עשויה ליטע כו' פי' ועוד שגם בשדה שאין עשויה ליטע נוטל כמו בעשויה ליטע [א] מה שאין כן בנוטע שלא ברשות: **אין לי עסק בה לא אמר כלום.** ומ"ת דבפרק השולח (גיטין דף מג: ושם) גבי מוכר עבדו לנכרי כו' ממר היכי דמי חזנו דכתב ליה לכשתברח ממנו אין לי עסק בך אלמא אין לי עסק בך הוי לשון טוב ומוכ"ע למין לי עסק בך משמע אלא שהא לעלמך וגבי עבד דמסני הכי אלא לעלמך [ב] מסני נמי אין לי עסק בך לא אמר כלום דנונע בעדות הוא; בשקנו מידו. דלית ליה לחד על חבירו כלום מש"ה מעיד דלא נונע בעדות; וכי קנו מידו. מעיד לו והלא נונע בעדותו הוא מפני שמעמידה זה המעיד בפני בעל חוב שלו. דהואיל דקנו זה מזה דומה כמכרו זה לזה וכמכר לשותפו לאחר שנתחייב ממון למלוה דמשועבד לו מה שמכר ומש"ה מסייע לשותפו כדי שיבא בעל חוב שלו וישרפנה ממנו בשביל חובו כי היכי דלא מקרי לוה רשע ולא ישלם: דאמר רבין כו'. והני שותפין נמי כמוכרין זה לזה שאם יאבד אחד מהם חלקו שיחזור על האחר: הכא במאי עסקינן. דמצי מעיד דקביל עליה אחריות: אחריות דמאן קבלו עליהן. אי דעלמא אחריות של כל אדם בעולם שאם יבא שום אדם ויערער עליו ויוציאה מידו שיחזור וישלם חצי מחלקו של חבירו: כל שכן וכל שכן דנונע בעדות הוא דקסבר אם מאבד חבירו חלקו יחזור עלי: אלא שקבל עליו בלבד אחריות דאתיא מחמתיה. דאי טרף לה בעל חוב דאיהו מפצי ליה וכיון דקבל לו אחריות בשביל עצמו וכל הבא מכחו לאו נונע בעדות הוא למערער דעלמא שאין בא בשבילו ונאמן: וכי מסלק נפשיה. מכל וכל מדבר של שותפו מי מסתלק ומצי מעיד: אין דנין. הנגב: בדייני אותה העיר. משום דנונעין בדבר הן: ואין מביאין ראיה. עדות: ואם איתא. דשותף מצי מסלק: לסתלקו תרי מאותה העיר מחלק של ספר תורה ולידיינו. אלא ש"מ דלא מצו לסלוקי נפשייהו מספר תורה הואיל דשותפין אינון מש"ה אין דנין הכי נמי להיכא דאמר השותף אין לי עסק בה היכי מסתלק: דלשמיעה קאי. ולא מצו לסלוקי נפשייהו דלא מצי לסתומי אודניהו שלא לשמוע מספר תורה אבל הכא גבי שדה מצו לסלוקי נפשייהו כדאמרן: אין דנין. ליורשין: הכא נמי בס"ת קאמר. תנו מנה לבני עירי לקנות ס"ת דלשמיעה קאי: ותסברא. דמתרצתא היא דמצית לאקשויי ניהליה וכי עניים שקלי המנה ודייני העיר מיפסלי: דהכל עניים אצל ס"ת. דכל אדם צריך לה: ובעניים דרמו עלייהו. על אנשי העיר לפרנסן ומש"ה אין דנין בדייני העיר משום דכל זמן שמעות מנה הזה מתקיימין אין צריכין ליתן אחרים לעניים ונונעין בדבר הן: אידקיץ להו. כמה נותן כל בעה"ב בחודש לעניים. ניתבו בי תרי מינייהו מאי דקיץ להו ובתר הכי נידיינו דהשתא לא נגעי: אפ"ה ניחא להנהו דייני. דנרווחו עניי העיר ולא יצטרכו ליתן להם כל כך ומש"ה אין דנין:

מסורת הש"ס

ג) כתובות פג. לה. גיטין עז. [נקמן מט. כריתות כד:]. ב) [נקמן מד.], ג) בס"ג: ועל, ד) [נקמן קמח.]. ה) [וע"ע תוס' נדה כ. ד"ה ור"מ היכי],

גליון הש"ס

רשב"ם ד"ה ליסתלקו בו' ויקנו מידם. קשה לי הא קי"ל דגזל ונזל נמיחלו הפעלים שניהם אינם יכולים להקדישו ואם כן ס"ל להקנות ובמכוכה בהמכתי בעז"ה: **תוס'** ד"ה ולישלקו בו' ואור"י. עי' כריטב"א קדושין דף מג ע"ג ד"ה והשתא ועי' נדה דף נ ע"ב תוס' ד"ה ור"מ: **בא"ד בבופו. אלא בממון.** עי' תוס' שבועות דף לג ע"ג ד"ה קלוניס:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה (דף הקודם) שנח וכו' כמיים שלא יסלקו תוכו כמו: (ב) ד"ה מפני וכו' מלי מיריא מפני שמעמידה בפני ב"ח מיפוק:

מוסף רש"י

האומר לחבירו. כגון שדה של שותפין ואמר אחמד לחבירו אחמד מן הלשונות הללו, נין בכתיבה נין בחתירה (כתובות פג.). **ואין לי עסק בה.** אחמ מכל לשונות הללו (גיטין נב). **לא אמר כלום.** לשון כאן לשון מתנה (כתובות פג.) **ולא אבד זכותו** (כריתות כד:) דמאחר שהיא שלו לריך לכתוב לשון מתנה (גיטין נב). לשון זה לשון מתנה כשאמר לו יהא לי חלק בשלו, דעל כרחו הוי שלו עד שיאמר לחבירו שדי נתונה לך שדי מסוקקת לכל מי שילכה (לקמן מח).

מוסף תוספות

א. שהיודד ברשות דיינו שוה בכל שדה בין עשויה ליטע בין אין עשויה ליטע לחלוק עמו הפירות כיון שברשות הורידו. תוס' ד"ה. ב. שהעבד זוכה בעצמו. ריטב"א גיטין מג: ג. דאין כאן לשון הקנאה ולא לשון הפקר וכו' וגרע ממחילה דלא מהניא בקרקע. ריטב"ם. ד. שלא נאמר תחילתו בפסלות אלא במי שהיה קרוב ונתרחק או פסול הגוף אחר, שהרי זה מעיד למי שהיה קרובו בשעת ראיה, אבל כאן שעכשיו נסתלק מממון זה אין זה מעיד לקרובו ולא למי שהיה קרובו בשעה ראיה, שהרי ממון אחרים הוא ולא שלו ולאחרים הוא מעיד. רמב"ן. ה. פירוש המתרץ אומר לו כן שאין להעמיד ברייתא בממון ממש, שלמה יחשדו הדיינים בעבור העניים אלא בע"כ בס"ת מיירי. תוס' ר"י.

רבינו גרשום

ומעידין זה על זה כדאמר לעיל: ואמאי מעידין הא נוגעין בעדותן הן. משום דאם האחד היה מאבד חלקו היה חוזר זה שאבד והיה נוטל חצי מחלקו של חבירו ולפיכך מסייע לשותפו כדי שלא יפסיד הוא עצמו: הכא במאי עסקינן. דמצי מעיד לו: דכתב ליה. כל חד לחבריה: דין ודברים אין לי על שדה זו. של חבירי ואפי' מאבד אחד חלקו ג): והא

ג) נראה דל"ל ואפי' מאבד חלקו לא יפסיד חבירו.